

Asia C-7/98

Dieter Krombach

vastaan

André Bamberški

(Bundesgerichtshofin esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Brysselin yleissopimus — Tuomioiden täytäntöönpano — Oikeusjärjestyksen
perusteet

Julkisasiamies A. Saggion ratkaisuehdotus 23.9.1999	I-1938
Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 28.3.2000	I-1956

Tuomion tiivistelmä

- Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta tehty yleissopimus — Tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano — Kieltäytymisperusteet — Täytäntöönpanovaltion oikeusjärjestyksen perusteiden loukkaaminen — Täytäntöönpanovaltion tuomioistuimen arviointi — Rajat — Yhteisöjen tuomioistuimen harjoittama valvonta*

(Brysselin yleissopimuksen 27 artiklan 1 kohta)

2. *Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta tehty yleissopimus — Tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano — Kieltäytymisperusteet — Täytäntöönpanovaltion oikeusjärjestyksen perusteiden loukkaaminen — Tuomiovaltion tuomioistuimen toimivaltaisuus rikoksen uhrin kansalaisuuden perusteella — Seikka, jota täytäntöönpanovaltion tuomioistuin ei saa ottaa huomioon (Brusselsin yleissopimuksen 27 artiklan 1 kohta)*
3. *Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta tehty yleissopimus — Tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano — Kieltäytymisperusteet — Täytäntöönpanovaltion oikeusjärjestyksen perusteiden loukkaamisen käsite (Brusselsin yleissopimuksen 27 artiklan 1 kohta)*
4. *Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta tehty yleissopimus — Tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano — Kieltäytymisperusteet — Täytäntöönpanovaltion oikeusjärjestyksen perusteiden loukkaaminen — Taballisesta rikoksesta syytetty — Syytetyn puolustautumisoikeuden epäminen tuomiovaltion tuomioistuimen toimesta, kun syytetty ei ollut henkilökohtaisesti paikalla — Seikka, jonka täytäntöönpanovaltion tuomioistuin saa ottaa huomioon (Brusselsin yleissopimuksen 27 artiklan 1 kohta; pöytäkirjan II artikla)*

1. Vaikka sopimusvaltiot voivat tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla koskevan 27 päivänä syyskuuta 1968 allekirjoitetun yleissopimuksen 27 artiklan 1 kohdassa määrätyn varauksen perusteella lähtökohtaisesti vapaasti määrittellä kansallisten käsitystensä mukaisesti, mitä ne pitävät oikeusjärjestyksensä perusteina, tälle käsitteelle asetetaan rajat yleissopimuksen tulkinnalla. Vaikka yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä ei siis ole määrittellä sopimusvaltion oikeusjärjestyksen perusteiden sisältöä, sen on kuitenkin valvottava, missä rajoissa sopimusvaltion tuomioistuin voi tähän käsitteeseen nojautuen olla tunnustamatta toisen sopimusvaltion tuomioistuimen antamaa tuomiota.

(ks. 22—23 kohta)

2. Täytäntöönpanovaltion tuomioistuin ei voi harkitessaan, onko tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla koskevan 27 päivänä syyskuuta 1968 allekirjoitetun yleissopimuksen 27 artiklan 1 kohtaan sisältyvää oikeusjärjestyksen perusteita koskevaa määräystä sovellettava, ottaa huomioon sellaisen vastaajan osalta, jonka kotipaikka on täytäntöönpanovaltiossa, yksinomaan sitä seikkaa, että tuomiovaltion tuomioistuin on perustanut toimivaltansa rikoksen uhrin kansalaisuuteen.

(ks. 34 kohta ja tuomiolauselma)

3. Tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla koskevan 27 päivänä

syyskuuta 1968 allekirjoitetun yleis-sopimuksen 27 artiklan 1 kohdassa olevaa oikeusjärjestyksen perusteita koskevaa määräystä voidaan soveltaa ainoastaan, jos toisessa sopimusvaltiossa annetun tuomion tunnustaminen tai täytäntöönpano olisi kestämättömällä tavalla ristiriidassa täytäntöönpanovaltion oikeusjärjestyksen kanssa sen vuoksi, että tällä tunnustamisella tai täytäntöönpanolla loukkattaisiin jotakin perustavanlaatuisia periaatteita. Jotta noudatettaisiin kieltä tutkia ulkomainen tuomio uudelleen sen sisältämän asiaratkaisun osalta, kyseessä on oltava sellaisen oikeussäännön ilmeinen rikkominen, jota pidetään täytäntöönpanovaltion oikeusjärjestyksessä olennaisen tärkeänä, tai sellaisen oikeuden ilmeinen loukkaaminen, jota pidetään tässä oikeusjärjestyksessä perustavanlaatuisena.

(ks. 37 kohta)

4. Tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla koskevan 27 päivänä syyskuuta 1968 allekirjoitetun yleis-sopimuksen 27 artiklan 1 kohdassa olevan oikeusjärjestyksen perusteita koskevan määräyksen soveltaminen on

mahdollista poikkeustilanteissa, joissa tuomiovaltion lainsäädäntöön ja yleis-sopimukseen itseensä sisältyvät takeet eivät ole riittäneet suojaamaan vastaajaa siltä, että Euroopan ihmisoikeus-sopimuksessa tunnustettua vastaajan oikeutta puolustautua tuomiovaltion tuomioistuimessa on ilmeisellä tavalla loukattu. Yleissopimukseen liitetyn pöytäkirjan II artiklaa, jolla annetaan oikeus puolustautua sopimusvaltion rikostuomioistuimissa asiasta käyttäen ja saapumatta henkilökohtaisesti tuomioistuimeen sellaisille henkilöille, jotka eivät ole kyseessä olevan valtion kansalaisia ja jotka asuvat toisessa sopimusvaltiossa, ainoastaan, jos heitä syytetään tuottamuksellisesta rikoksesta, ei siis voida tulkita siten, että sen mukaan täytäntöönpanovaltion tuomioistuin ei voisi harkitessaan, onko edellä mainitun 27 artiklan 1 kohtaan sisältyvää oikeusjärjestyksen perusteita koskevaa määräystä sovellettava, ottaa huomioon sellaisen vastaajan osalta, jonka kotipaikka on täytäntöönpanovaltiossa ja jota syytetään tahallisesta rikoksesta, sitä seikkaa, että tuomiovaltion tuomioistuin on evännyt vastaajalta oikeuden puolustautua tulematta henkilökohtaisesti tuomioistuimeen.

(ks. 44—45 kohta ja tuomiolauselman)